

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2006-792-0285
Dok.: BGJ40229

Besvarelse af spørgsmål nr. 561 af 21. september 2006 fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål:

”Ministrenes kommentarer udbedes til henvendelsen af 19/9-06 fra Laserdisken, Aalborg vedrørende retsplejeloven og ophavsretsloven m.v., jf. REU alm. del - bilag 841.”

Svar:

Henvendelsen fra Laserdisken vedrører en konkret sag, hvor fogedretten efter anmodning fra indehaveren af en ophavsret har foretaget en undersøgelse hos Laserdisken med henblik på at sikre bevis for en mulig ophavsretskrænkelse. Fogedretten har i den forbindelse også beslaglagt regnskaber og andet materiale.

Laserdisken finder, at det bør genovervejes, om indehavere af immaterialrettigheder (som f.eks. ophavsrettigheder) bør have adgang til en sådan bevissikring. Laserdisken anfører endvidere, at det som minimum bør sikres, at borgere får ret til en retssag i fogedretten, inden der træffes beslutning om, at forretningshemmeligheder udleveres til konkurrenter, der anmoder om en bevissikringsundersøgelse.

Justitsministeriet skal indledningsvis bemærke, at ministeriet af principielle grunde ikke finder at burde udtale sig om den konkrete sag. Justitsministeriet finder endvidere alene at burde udtale sig om den del af henvendelsen, der vedrører retsplejelovens regler, idet reglerne i ophavsretsloven henhører under kulturministeren, til hvem spørgsmålet også er stillet. Justitsministeriet kan mere generelt oplyse, at retsplejelovens kapitel 57 a (§§ 653-653 d) indeholder regler om bevissikring ved krænkelse af immaterialrettigheder mv.

Retsplejelovens regler om bevissikring blev gennemført ved lov nr. 216 af 28. marts 2001 om ændring af retsplejeloven og lov om retsafgifter (bevissikring ved krænkelse af immaterialrettigheder m.v.). Det fremgår af forarbejderne, at baggrunden for loven var, at krænkelse af immaterialrettigheder har antaget et meget betydeligt omfang, og at der er væsentlige bevismæssige problemer i forbindelse med forfølgelsen af krænkelse (Folketingstidende 2000-01, tillæg A,

side 425). Loven havde endvidere til formål at sikre, at Danmark lever op til sine forpligtelser efter TRIPS-aftalen (Agreement on Trade-Related Intellectual Property Rights), der knytter sig til overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen (WTO). Ved lov nr. 279 af 5. april 2006 (Gennemførelse af EU-regler om håndhævelse af immaterialrettigheder m.v.) blev reglerne ændret med henblik på at gennemføre dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/48/EF af 29. april 2004 om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder i dansk ret.

Efter retsplejelovens § 653 kan fogedretten efter anmodning fra rettighedshaveren beslutte at foretage en bevissikringsundersøgelse hos en formodet krænker, hvis rettighedshaveren kan sandsynliggøre, at den formodede krænker har begået eller vil begå en sådan krænkelse, og der er grund til at antage, at bevis for krænkelsen kan findes i de lokaler, der ønskes undersøgt.

Rettighedshaveren skal således sandsynliggøre, at den formodede krænker har begået de pågældende krænkelser, og at der rent faktisk er tale om krænkelser af rettighedshaverens ret. Af lovens forarbejder fremgår således, at der som udgangspunkt ikke bør foretages bevissikringsundersøgelse, hvis der foreligger tvivl om f.eks. rekvirentens (den anmodende persons) ret til at gøre den pågældende immaterialret gældende i relation til de produkter, der importeres eller forhandles af rekviritus (den, som anmodningen retter sig imod), fordi der kan være tale om, at produkterne er bragt i omsætning af rettighedshaveren selv eller med dennes samtykke under sådanne omstændigheder, at retten ikke længere kan gøres gældende ("konsumtion") (Folketingstidenden 2000-01, tillæg A, side 446).

En bevissikringsundersøgelse kan omfatte alt materiale, som må antages at være af betydning med henblik på at konstatere, om og i hvilket omfang krænkelser har fundet sted, herunder bl.a. produktionsudstyr, bogføringsmateriale og oplysninger på edb-anlæg, jf. retsplejelovens § 653, stk. 3. I det omfang det må anses for nødvendigt for at sikre bevis, kan fogedretten beslaglægge genstande eller dokumenter og f.eks. tage kopi af dokumenter og oplysninger på edb-anlæg, jf. retsplejelovens § 653 b, stk. 1.

Som udgangspunkt giver fogedretten parterne meddelelse om tid og sted for en fogedforretning om en bevissikringsundersøgelse. Fogedretten kan dog beslutte ikke at foretage forudgående underretning af den formodede krænker, hvis underretning må antages at medføre risiko for, at de relevante genstande, dokumenter, oplysninger på edb-anlæg eller andet fjernes, tilintetgøres eller ændres, jf. retsplejelovens § 653 a, stk. 2.

Træffes den formodede krænker – eller andre, der kan varetage pågældendes interesser – på stedet i tilfælde, hvor fogedretten ikke har givet forudgående underretning om forretningen, skal vedkommende have adgang til at udtale sig og til at tilkalde en advokat, før fogedretten træffer afgørelse om, hvorvidt undersøgelsen skal gennemføres. Forretningen udsættes, indtil advokaten

kommer til stede, medmindre dette vil medføre unødigt forsinkelse eller risiko for, at det relevante materiale fjernes, tilintetgøres eller ændres, jf. retsplejelovens § 653 a, stk. 5

Findes den formodede krænker – eller andre, der kan varetage pågældendes interesser – ikke til stede, udsættes forretningen, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, jf. retsplejelovens § 653 a, stk. 4. Gennemføres forretningen, underretter fogedretten uden unødigt ophold den formodede krænker om, hvad der er sket. Den formodede krænker kan herefter inden 1 uge kræve, at fogedretten genoptager forretningen. Materialet fra undersøgelsen udleveres først til rettighedshaveren, når fristen er udløbet, eller fogedretten har truffet afgørelse i genoptagelsessagen, jf. retsplejelovens § 653 a, stk. 7.

Den, undersøgelsen retter sig imod, har således, enten inden forretningen gennemføres, eller inden materialet udleveres til rettighedshaveren, mulighed for at fremsætte sine indsigelser over for fogedretten. Hvis det under hensyn til bl.a. erhvervshemmeligheder må antages, at en bevissikringsundersøgelse vil påføre den formodede krænker skade eller ulempe, som står i misforhold til rettighedshaverens interesse i undersøgelsens gennemførelse, afslår fogedretten rettighedshaverens anmodning, jf. retsplejelovens § 653, stk. 4.

Fogedrettens afgørelse om, hvorvidt en anmodning om en bevissikringsundersøgelse kan imødekommes, træffes ved kendelse, jf. retsplejelovens § 653 a, stk. 8, hvilket bl.a. indebærer, at afgørelsen skal begrundes.

Fogedrettens afgørelse kan kæres til landsretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 53. Landsretten behandler som udgangspunkt kæren på skriftligt grundlag. Dog foretages der mundtlig forhandling, hvis der efter sagens beskaffenhed er grund til det, jf. retsplejelovens § 587, stk. 6, jf. § 398. Det fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 653 b, at udlevering af materialet til rettighedshaveren normalt bør afvente udfaldet af en eventuel kære, uanset om kæren er tillagt opsættende virkning, jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 461.

En rettighedshaver, der har fået gennemført en bevissikringsundersøgelse, skal inden 4 uger efter undersøgelsens afslutning anlægge retssag vedrørende de krænkelser, som begrundede undersøgelsen, jf. retsplejelovens § 653 c. Anlægger rettighedshaveren ikke rettidigt sag, skal materialet fra undersøgelsen tilbageleveres, og det, som er fremkommet under undersøgelsen, kan ikke benyttes som bevis for krænkelsen. Viser det sig, at rettighedshaverens ret ikke består eller ikke kan gøres gældende mv., har den, som undersøgelsen rettede sig imod, ret til erstatning fra rettighedshaveren for tab og tort som følge af undersøgelsen.

Bevissikringsreglerne opfylder på den baggrund efter Justitsministeriets opfattelse kravene i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, herunder retten til en retfærdig rettergang, jf. konventionens artikel 6.

I henvendelsen fra Laserdisken er anført, at reglerne om bevissikringsundersøgelser også bør finde anvendelse i tilfælde af formodede overtrædelser af konkurrencereglerne. Retsplejelovens regler om bevissikringsundersøgelser finder alene anvendelse i tilfælde af formodede krænkelse af immaterialrettigheder og beslægtede overtrædelser som f.eks. overtrædelse af markedsføringsloven ved produkt efterligning. For så vidt angår overtrædelser af konkurrencelovgivningen, der hører under Økonomi- og Erhvervsministeriets område, kan det oplyses, at Konkurrencerådet påser overholdelse af konkurrenceloven. Rådet kan behandle en sag af egen drift eller på baggrund af en klage eller en anmeldelse. Efter konkurrencelovens § 18 kan Konkurrencestyrelsen bl.a. til brug for Konkurrencerådets virksomhed efter indhentet retskendelse foretage kontrolundersøgelser, der indebærer, at styrelsen får adgang til en virksomheds lokaler med henblik på at gøre sig bekendt med og tage kopi af regnskabsmateriale og andre forretningspapirer mv.